

<p>Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatné na jeden rok je 32,71+ 2,29 (GST) = 35 kan. dolarů Cena 1.40 + 0.10 (GST) = 1.50 dolaru.</p>	<p>Agreement # 40005374/ Registration # 09089</p> <p>Datum, dokdy jsou noviny předplacené, je v pravém horním rohu štítku!</p>	<p>Telefon: 416/530-4222 Fax: 416/530-0069 E-mail: abe@zpravy.ca abe@satellite1-416.com</p>
--	--	--

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 1.

(351.)

Vol. 16.

Thursday,
January 12,
2006

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Nové divadlo uvede tři příběhy o životě dvou

V slepej uličce

Na úvod by sme sa radi ospravedlnili za nie celkom objektívny výber troch rozličných britských autorov, ktorí okrem iného napísali aj jednoaktovky, ktoré Vám ponúkame. Všetci traja nezávisle na sebe, prezentujú epizodky zo života partnerských dvojíc. A z akéhosi nepochopiteľného rozmaru tvorcov, ide o páry heterosexuálne.

Poniekto z nás to zažili na vlastnej kôži. Prvé nesmelé slová, o čosi smalšie dotyky, sladkobôlny ošiaľ, eufória. Všetko je jednoducho skvelé a takú lásku, ako je ta naša svet ešte nevidel. Čas plynie. Väčšinou neúprosne. A za rohom číhajú všedné chvíle. Ružové okuliare menia filter. Zaostrujeme zrak a vidíme to, čo predtým nie. Sám život sa nám ukazuje v celej svojej jednotvárnej kráse a nasadzuje nám dvojitého nelsona. Niekde to príde skôr, inde neskôr... A pravda zvíťazí. Aká je ale pravda?

Na začiatku sme sa ospravedlnili za politicky nekorektnú voľbu tém týchto sviežich dielok.

Ak nič iné, aspoň sú dobre napísané. Ako se toho celého zmocnili obaja protagonisti a ich podporný tým, posúďte sami.

Ivan Znášik - manžel. Už tretí raz. Zatiaľ.
***

Zuzana Martínková-Znášiková a Ivan Rázl se objeví ve hře 3x2. Hru můžete vidět v Joseph Workmen Auditoriu, 1001 Queen St. W., Toronto a to v pátek 13. ledna od 20 hodin, v sobotu 14. ledna 2006 v 16 a 20 hodin a v neděli 16. ledna 2006 od 16 hodin.

FOTO: V. KOHOUTOVÁ

Někdo nám krade duši

Mezi Vánocemi a Novým rokem si většinou přejeme vše nejlepší. Je to proto, že před Vánocemi jsme to jaksi nestihli.

Snažíme se napsat těm, kterým jsme před Vánocemi nenapsali. Je to skvělá příležitost zavolat těm, kterým jsme již dlouho nevolali. Najednou je tak trochu více času.

Když jsem na sklonku minulého roku zavolał slovenskému režisérovi Dušanovi Hanákovi, tak si postěžoval nebo spíš jen konstatoval: „Víš, někdo nám krade duši!“

Narážel na situaci, kdy se vše vsadilo na ekonomiku a umění je něco jaksi nadbytečného. Jak říkával Václav Klaus. „To je pouze ta šlehačka na dortu.“

Pomaloučku vyrůstá nová generace filmařů, kteří již nepotřebují pracovat starým způsobem. Vytvořit si scénář a mít dopředu myšlenku, kterou by chtěli sdělit. Levným způsobem natočí množství materiálu a pak z toho udělají nějaký celek. Totéž se děje i s fotografií. Nafoťme množství snímků a pak z nich vybereme ty nejlepší a z nich pak ještě uděláme výřez.

O co přicházíme, je ten pohled, to vnímání přírody, architektury, krajiny, když jsme na místě. Přicházíme o ten vztah s tím, s čím pracujeme. Nahrazueme to vztahem s počítačem. To by ještě nebylo nejhorší, kdybychom dokázali ten původní vztah udržet. Jenže problém je v tom, že my si myslíme, že nás to neovlivňuje. Možná ještě generace, která poznala jiný způsob kreativity je schopná odolat. Ale jak bude odolávat generace, která nic jiného nepoznala a které bude

vtloukáno do hlavy od útlého dětství, že umění existuje pouze na počítači a že duši k umění nepotřebuje?

Ujistil jsem Dušana, že to není pouze slovenský problém, ale že moje žena prožívá totéž na *Ontario College of Arts and Design* v Torontu. Myslím si, že ho to moc nepotěšilo.

Vzpomněl jsem si znovu na tento rozhovor, když jsem viděl film Michelangelova Antonioniho *Pasažér (The Passenger)*. Film trvá 126 minut, ale od prvního okamžiku a ještě pěknou chvíli po skončení filmu jsme v úžasu nad dokonalostí tohoto díla. Při tom tento film na rozdíl od *Zvětšeniny (Blow-Up)* zůstal neznámý a pouze nyní bude od 13. do 18. ledna 2006 promítán v Cinematheque Ontario (317 Dundas St. W., Toronto).

Pokud by se film rozstříhal na množství diapozitivů, každý ze snímků by se dal promítat samostatně. Antonioni dokonale cítí s krajinou, dokáže postavy (v hlavní roli Jack Nicholson) zasadit do prostředí. Přesně, dokonale jako malíř, který zná malbu starých mistrů. Nelze se divit, režisér totiž vystudoval na Bolognské univerzitě divadlo a klasické výtvarné umění. Příběh připomíná existencialismus Alberta Camuse, kdy je člověk potrestán za to, že změní svou identitu. Řečeno slovy opilců z pražských hospod: „Před sebou neutečeš!“

Přestože se jedná o velice složité myšlenky, divák se neztrácí v komplikovaných dialogích. Film je nabit sexem a erotikou, ale není zde ani jedna postelová scéna (možná jedna skrz okno a zdálky). Dokonce i honička s autem je naprosto přirozená a reálná a zapadá do děje.

Aniž by padla otázka po Bohu, film vypovídá o hledání smyslu života.

„Když pustím některý z těchto filmů studentům, po promítání cítím, jakoby byla neviditelná zeď mezi nimi a plátnem. Nemluví to k nim!“ Moje manželka se zkusila zeptat na umělecké škole, kdo zná Ingmara Bergmana nebo Wim Wenderse. Pouze jedna studentka o nich slyšela.

A já si uvědomuji, že to není samozřejmostí, aby tyto věci hovořily k nám. Asi jsme byli generací, která měla štěstí, že film k ní promlouval. Naši rodiče milovali romány. My jsme zachytili soumrak této doby. Před touto generací je konec filmu a jak říká můj synovec David: „Mami, nežiješ v roce 1965!“ Má pravdu, film *Pasažér* byl natočen o deset let později.

A dnes už máme rok 2006 a lze si jen přát, aby nám v něm ani v letech příštích nikdo neukradl duši.

Aleš Březina

“Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Ottawe praje všetkým čitateľom Satelitú šťastný nový rok 2006 plný splnených priani, dobrých rozhodnutí a úspechov v osobnom i pracovnom živote”

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583
GST Business # 86957 0572 RT0001

Paid in Toronto
CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY
published by ABE
P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2
Telefon: 416/530-4222

Fax: 416/530-0069
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com
www.satellite1-416.com
www.zpravy.org
www.zpravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ
Stěfánikova 387, 500 11 Hradec Králové 21
Tel.: 274 777 476 nebo 495 269 285
Fax: 274 770 929

Aleš Březina - redaktor;
Advertising rates: 22.00 per inch/col.
1.65 CDN \$ per line/col.

Předplatné:
v Kanadě \$ 32,71+2,29 = 35,00,
pro ostatní svět CND \$ 48-, US \$ 35 -
v ČR 600 Kč, na Slovensku 800 SK
PDF elektronicky \$ 22 -
V ČR a na Slovensku 150 Kč (200 SK)

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor
(Czechoslovak Baptist Church); 200
Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Zpívá
pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán.
Začátek nedělních bohoslužeb je v 11:00.
Středeční biblická hodina v 19:30. Rev. Ján
Banko. Tel.: (905) 337-7457.
KITCHENER: Každou druhou neděli v
měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers
Church); Bohoslužby pouze anglicky-
neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto,
On. M6C 3Y2. Tel.: (416) 656-0473.
Duchovní správce: Rev. Basíl E. Coward.

Římsko-katolický kostel sv. Cyrila a
Metoda (R.C. Church of St. Cyril and
Methodius), 5255 Thornwood Drive,
Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská
omša: Ne.: 11:00, po a št.: 8:00, út., st. a
pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00
a so.: 17:00. Farár: M. Verčimák. Tel.: (905)
712-1200, fax: (905) 712-0974.

Římsko-katolický kostel sv. Václava
(R.C. Church of St. Wenceslaus), 496
Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9.
Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00.
Duchovní správce: Rev. Libor Švorčík. Tel.:
(416) 532-5272, fax: (416) 516-5311.

Slovenský evanjelický kostol
augšburgského vyznania sv. Pavla
(Slovak Evangelical Lutheran Church of
St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto,
Ont. M6H 2H8. Tel.: (416) 658-9793. Rev.
Ladislav Kozák, Bohoslužby: nedel'a: 9:30
(angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostol sv.
Marie (Slovak Greek Catholic Church of
St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J
2W7. Tel. 531-4836. Farár: P. Dolinský.
Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.
Slovenská grécko katolícká katedrála
Premenenia nášho Pána-Slovak Greek
(Catholic Cathedral of Transfiguration
of our Lord) 10350 Woodbine Ave.,
Markham, Ont. L6C 1H9, Rev. John Fecko
a Rev. M. Čajka. Bohoslužby: 9:30 anglicky,
10:30 slovensky.

Luteránský kostol sv. Lukáša, (Lutheran
Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave.
(Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan
Tóth. Bohoslužby: 13.11., 4. 12. a 24.12 v
17:00.

Kat. bohoslužby mimo Toronto
Burlington: Holy Sepulchre Cemetery-neděle
15:00 hodin. Duch. správce: Pavel Norbert Rous,
St. Adalbert R.C. Mission, 464 Plains Rd. W.,
Burlington L7T 1H2. Tel.: (905) 523-1932.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a
Hirchey): 170 Hinchey Avenue. Nejbližší
bohoslužby: Sobota 19.11. 2005 v 17 hodin.
Kingston: Kaple Newman House, 192 Frontenac
Street. Nejbližší bohoslužby: Sobota 19. 11. 2005
v 9:00.

Montreal: Kaple Loyola High School, 7272
Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby: Neděle
20. 11. 2005 v 11:00

Šibřinky Sokola Toronto

se budou konat
v sobotu 28. ledna 2006

ve společenské hale kostela sv. Václava,
496 Gladstone Avenue.
Začátek v 19.00 hodin.

Ráz "Karneval národů".

Hudba Miro Letka.

Vstupné:

V předprodeji do 22. ledna 2006: 20.00 dolarů
(Prague Fine Food Emporium 416/504-5787
nebo Hana Jurásková 905/838-2541)
Po 22. lednu \$25; masky \$18.00.

Přijďte si zacvičit nebo zahrát volejbal do Sokola!

Cvičební hodiny od 17. září 2005 do června 2006:

Děti - každou sobotu od 15:30 do 17:30 hodin

v tělocvičně klubu Steeles West Gymnastics,
61 Magnetic Drive, Unit 21

(jižně od křižovatky ulic Steeles Avenue West a Dufferin Street)

Dospělí - každou středu od 20:00 do 22:00 hodin

Volejbal - každé pondělí od 20:00 do 22:00 hodin

George Harvey Collegiate, 1700 Keele Street

(jižně od křižovatky ulic Eglinton Avenue West a Keele Street)

Informace: Jan Waldauf 416/626-3476, Ivo Sypták 416/656-0490

Česká televize Nový Záběr

vysílá v Ontariu vždy v sobotu opět v 10:00 hodin

opakování v úterý v 7:30 hodin

na stanici OMNI 1 (V Torontu kanál 47/kabel 4, 101 a 804)

E-mail: slepckovam@sympatico.ca.

Infomační a imigrační středisko ČSSK

Úřední hodiny jsou jednou měsíčně,
vždy první úterý od 19 do 20 hod. (po předchozím zavolání)
v budově kostela sv. Václava, 496 Gladstone Ave.
(Křižovatka Bloor St. W. a Dufferin St.)

Poštovní adresa je:

P. O. Box 564, 3044 Bloor St. W., Toronto, On. M8X 2Y8

Tel.: 416/925-2241, fax: 416/925-1940

E-mailové adresy: Ústředí: ustredi@cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK: Toronto@cssk.ca

Webová adresa ČSSK: www.cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00, pátek: 16:00-18:00.

Tel.: 416-431-9477

Satellite 1-416 jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se
nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin.

Jsmo přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému
pochopení a porozumění. Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet,
ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné,

pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha,
která se diskutuje sleduje.

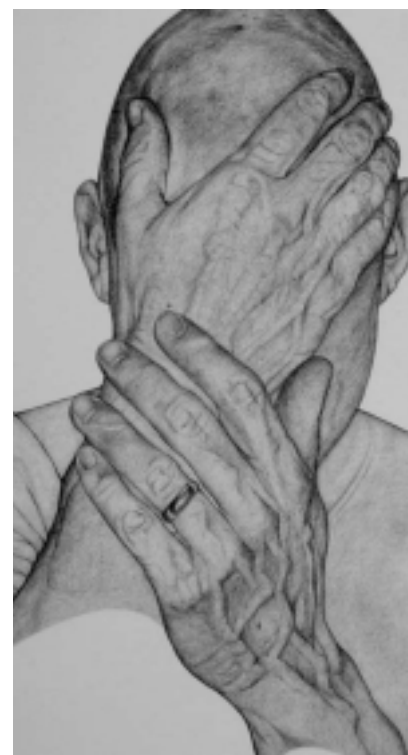
Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá
za správnost údajů v nich uvedených.

We acknowledge the financial support
of the Government of Canada, through the Publication
Assistance Program (PAP) towards our mailing costs.

Canadian
Heritage

Patrimoine
canadien

"The Way of Life"

The Rotunda Gallery
presents

PICTORIUS EX ARTE

works by

Helena Pravda

January 2006, Kitchener City Hall

My art encapsulates my
interpretation of the feelings and
experiences of a person. As a
figurative artist, I focus on only a
portion of the human body. In this
series, I use the depiction of hands
to capture the essence of a
person. Consequently, there are
many opportunities for me to be
spontaneous, yet reflective,
ensuring that the viewer has been
left with something to think about.

POZVÁNKA

Tělocvičná jednota Sokol Toronto
vás srdečně zve na

ČLENSKOU BESEDU SE SPOLEČNOU VEČERÍ

(„POTLUCK“)

v sobotu 14. ledna 2006 v 18.00 hodin
ve společenské hale kostela sv. Václava,
496 Gladstone Avenue

V pořadu besedy budou podány poslední
informace týkající se
výpravy naší jednoty na XIV. všesokolský
slet v Praze

Příspěvky jídel pro společnou večeři
budou vděčně přijaty.
Hosté jsou vítáni.

Česká doplňovací škola
je každou sobotu dopoledne
v hale
Kostela sv. Václava,
496 Gladstone Ave.,
Toronto
Informace podá
L. Čarková: 416/536-5342

Na okraj

Churchill a Lidice

Nedávno zpřístupněné dokumenty z druhé světové války - vedle úmyslu posadit Hitlera do elektrického křesla vypůjčeného od Američanů v případě, že by vůdce tisícileté říše byl zajat anglickou armádou - zachycují rovněž Churchillovu reakci na masakr civilního obyvatelstva v Lidicích - pomstu jednotek SS za likvidování jejich druhého nejvyššího velitele a říšského protektora v Protektorátu Böhmen und Mähren, Reinharda Heydricha, čs. parašutisty. V létě r. 1942, pět dní po lidickém masakru, Churchill navrhl, aby oplatou britská letadla zničila tři německé vesnice. Plánu, ačkoliv jeho instinkt mu silně radil opačně, se vzdal pro odpor členů vlády, kteří se obávali, že takový nálet by zbytečně riskoval životy posádek. Clement Attlee argumentoval, že by bylo nemoudré soutěžit s Němci v hrůzných akcích. Po mém soudu měl pravdu - i když vděčně sdílím vášnivost Churchillovy reakce. Tím spíš, že v té době jsem byl totálně nasazen na Kladně, jen pár kilometrů od Lidic.

***

Kanadské vyznamenání

plukovníku Tiboru Gregorovi

Poslední prezident Fondu pro Českou univerzitu a dlouholetý člen Torontské skupiny Čs. obce legionářské a Královských kanadských legií, plukovník Tibor Gregor, minulý týden obdržel medaili a děkovaný dopis od kanadského ministra pro záležitosti veteránů za účast v bojích o Normandii v Druhé světové válce. Na památníku na pláži Juno v Normandii je také toto jméno: Colonel Tibor Gregor, Czechoslovak Armoured Brigade, 1940-45, Falaise, Dunkirk. Jméno hodné zapamatování...

Josef Čermák

***

Kalendář

- 13.1. (pá) 20:00
14. 1. (so) 16:00 a 20:00
15.1. (ne) 16:00
3xDVA
Nové divadlo
Joe Workmen Auditorium
1001 Queen St. W
***
- 14.1. (so) 18:00
Potluck
Sokol Toronto
Hala kostela sv. Václava
496 Gladstone Ave.
***
- 22.1. (ne) 17:00
Prof. Ian Scott
Mozart in Prague
Opera excerpts with lecture
Nocturna na Masaryktownu
***
28. 1. (so) 19:00
Šibřinky
Sokol Toronto
Hala kostela sv. Václava
496 Gladstone Ave.
***
- 26.2. (ne) 17:00
The Drew Jurečka
Jazz Trio
Nocturna na Masaryktownu
***
- 2.4. (ne) 17:00
Zdeněk Plech bass baritone
Steven Philcox piao
Nocturna na Masaryktownu
***

Novoroční pozdrav z Pardubic

Vážení čtenáři, přátelé a příznivci naší hudby. Možná si říkáte, že se po nás slehla zem. Tak to určitě ne! Po návratu z turné po Vaší nádherné Kanadě se náš soubor rozprchl, aby si užíval zasloužených prázdnin. Organizační tým ve své činnosti nepolevil a pracoval na dalším dění a akcích. Než se podařilo získat všechny potřebné doklady o financování cesty v Kanadě a zúčtovat příspěvky, začal další školní rok, pravidelné pondělní a čtvrteční zkoušky atd. I členská základna se trochu pozměnila. V obnovené sestavě soubor tvrdě pracoval na nácvičku skladeb pro adventní a vánoční koncerty nových vánočních koled a nacvičil dílo *Magnificat* Jana Dismase Zelenky. Ale na své si přišli také naši věrní sváteční příznivci. Jako každým rokem i letos VUS vystoupil s Českou mší vánoční Jakuba Jana Ryby, a to hned třikrát: v Hradci Králové s FHK v rámci Unie českých pěveckých sborů, v Pardubicích s komorní filharmonií a v Dobrušce s orchestrem učitelů základní umělecké školy.

Celý podzim soubor nahrával nové CD, které ponese název „Ecce homo“. Toto CD bude osazeno hudbou, kterou jste měli možnost od nás slyšet. Kromě vlastní umělecké práce soubor vytěžuje i získávání partnerů pro nahrání a vydání nového CD. V příštím roce se společně s VUS UK Praha připravujeme na vedle Miloše Boka (*1968) „Skřítkové z Křínického údolí“ a také na dva italské mezinárodní festivaly.

Čas však neúprosně letí, proto bych jménem celého souboru chtěla všem čtenářům *Satellitu 1-416* a příznivcům dobré hudby popřát do nového roku hodně zdraví, lásky, pracovních úspěchů a pohody!

Eva Kudynová, členka VUS Pardubice.

***

NOVÉ DIVADLO V TORONTĚ UVÁDÍ

Autoři:

James Saunders, Sir Alan Ayckbourn, David Campton

Režie: Zuzana Martinková

PÁTEK 13. ledna 2006 8 hod.
SOBOTA 14. ledna 2006 4 & 8 hod.
NEDĚLE 15. ledna 2006 4 hod.

Joseph Workman Auditorium, 1001 Queen St. West, Toronto

(416) 363-7686

přes den

(416) 463-3182

večer

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy
251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy
50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal
1305 Ouellet Avenue des Pinés
Montreal, QC H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117
E-mail: montreal@embassy.mzv.cz

Honorary consulates of the Czech Republic

Calgary, AB

Honorary Consul:

Jaroslav Jelínek

611-71st. Avenue SE.,
Calgary, AB T2H 0S7
Tel.: (403) 269-4924,
fax: (403) 261-3077.

E-mail:

jelinek@terramanagement.com.

Honorary consulates of the Slovak Republic

Vancouver, BC:

200-247 Abbott St.
Vancouver, BC V5Z 1E4
Tel. & Fax: (604) 682-0991
www.slovakia.org
Hours: Tuesday 14:00-16:00
Thursday 10:00 - 12:00
Mr. Stanislav Lisiak, Honorary Consul
Jurisdiction: British Columbia

Calgary, AB:

208 Scenic Glen Place N.W.,
Calgary, AB T3L 1K3.
Tel. and Fax: (403) 239-3543
Hours: Monday and Thursday
17:30-19:30.
Mr. Ludovit Zanzotto, Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Winnipeg, MB:

B-1106 Henderson Hwy.,
Winnipeg, MB R2G 1L1
Tel/Fax: (204) 947 1728
Mr. Jozef Kiska, Honorary Consul
Jurisdiction: Manitoba

Toronto, ON:

1280 Finch Avenue West, Suite 407
North York, ON M3J 3K6
Tel: (416) 665-1499, Fax: (416) 665-7488
Hours: Monday to Friday 10:00 - 16:00
Saturday by appointment
Mr. John Stephens, Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Toto číslo bylo dáno
do tiskárny

11.1.2006 v 2:50

Příští číslo vyjde:

26.1.2006

Internet

Naše internetové stránky

Výběr z článků v našich novinách.
Aktuální vždy v den vyjítí novin.

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

www.zpravy.ca

***

BOOKKEEPING SERVICES

A/P, A/R, Bank reconciliation,
Payroll.

Monthly, quarterly, yearly.

Call: Eva (905) 781-7781

E-mail: pkbooks@rogers.com

1501-2

Dr. Petr Munk

Chiropraktik

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.

Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

Translations

EVA MESTICOVÁ

Překlady, tlumočení

***

Autorizovaná překladatelka

E-mail:

emestic@hotmail.com

416/922-8786

Business

ABE

Letáky, brožury, jídelní lístky,
tiskoviny, vizitky.

Tel.: (416) 530-4222

e-mail: a.b.e@rogers.com

P. O. Box 176, Station "E"

Toronto, Ont. M6H 4E2

Canada-Czech Republic
Chamber of Commerce

Kanadsko-česká
obchodní komora

CZECH - NORTH AMERICAN
CHAMBER OF COMMERCE

909 Bay St. # 1006

Toronto, ON M5S 3G2

Tel./Fax: (416) 929-3432

E-mail: trade@ccrcc.net

www.ccrcc.net

Vánoční besídka jako doma

Stalo se milou tradicí setkat se jednou v roce u svátečního stolu. Posedět (alespoň ony dvě tři hodiny v klidu, neboť v normálním koloběhu života na to čas skutečně nikdo nemá), pozdravit se s přáteli (s nimiž kromě starosti o obživu má člověk společné i zájmy, aby to v tom MMI šlapalo a aby fungoval i nadále tak, jak má), zavzpomínat na časy minulé (ale zdaleka ještě ne zašlé a zaprášené, neboť pokud je člověk živ, tak je ve svých vzpomínkách opraňuje velice často, zejména co se týče těch milých, s nimiž se už ani po revoluci nesetkal), a konečně si i zazpívat (především ty písničky, které mu na mysl nepřijdou než skutečně v ty specificky sváteční dny, protože ty jediné znějí skutečně specificky jenom v češtině - jenom v češtině si přitom vybaví tátu a mámu a brášky a sestry, jak se zvědavě noří do balíčků s vánočními překvapeními - ač angličtinu mnozí z nás mohou vnímat jakkoliv skoromateřsky), a konečně i

poslechnout si české mluvené slovo třeba v recitaci básně či přednesu povídky, fejetonu (a přiznat si, že jméno Neruda, Horníček či Nepil stále ještě patří do skupiny nevšedně dovedných lidí v oblasti slova a životní filozofie, a že je dodnes v naší mysli nikdo nepřekonal a že do smrti smřoucí nám budou znít blízce, vřele a domácky, a že se nám při jejich poslechu vždy budou rozsvěcovat žárovky vzpomínek na dětství, na pohodu někde na vesnici u babičky a na rodinné zázemí)...

Nevím, kdo co cítil na Vánočním večírku na Masaryktownu v onen pátek 18. prosince, ale jedno vím zcela jistě, že ten večírek připomínal beze zbytku ony vánoční besídky, jimiž jsme začínaly jako malé děti svoje první party. A vystačili jsme si ve třídě se svými spolužáky a paní učitelka nám byla jakousi dirigentkou v udržování rytmu celého toho dění. Tak bychom si mohli vystačit i na těchto

večírcích. A také to jako besídku brát.

Konečně, ten poslední toho byl důkazem - umělci všeho druhu z vlastních řad: Milan Bučil jako vůdčí muzikantská osobnost, Miki Loran flétnista, klarinetista a saxofonista v jedné osobě - ten jediný nebyl domácí (a zajisté mi promine, že jsem poznala, kdy hrál mimo notu a kdy se za rytmem jenom popajdával a kdy mu to docela šlo - napadlo mě, že tam snad ani být nemusel), Jaroslav Jarosil violoncellista a zpěvačka Elizabeth Legierská (ta krásná mladá dáma s nádhernými rusými vlasy, takové aby dnes člověk pohledal už jenom v románech, mj. dcera Nataši Legierské, sbormistryně z baptistického kostela, která se ke zpěvům svátečním také přidala). A pak Pavel Král se svými tichými hosty coby autory oněch nezapomenutelných povídek, *Chvála pravé chvíle* od Miroslava Horníčka, *Jak se strojí vánoční stromček* Františka Nepila a docela nevšední poema nevěhlasné básničky Antonie Hříbovské. Každý měl svoje místo a každý si v něm odvedl ten svůj kousek příjemna pro druhé. Ostatně, i všichni všem, třeba zpěvem koled na závěr posezení u vánočního stolu. Dárčky s prskavkou, svíčkou a textem starodávných českých koled pěkně ovázaných byl velice vkusný a pěkný nápad. Zejména když se svítilo a prskalo. Nic neshořelo, nic se nezničilo, naopak, všem se jakýmsi sporým způsobem pro tu chvíli duše zceřila. I tím krátkým nepřipraveným vystoupením Brigity Hamvašové. Konečně, proč bychom nemohli tu příští besídku MMI pořádat jenom a jenom z vlastních zdrojů a jenom a jenom z toho, co "dům dal"? Jsem přesvědčena, že se svou improvizací přijdou i další. Takže, šťastno a veselo po Vánocích. Těším se s vámi na ty letošní,

vaše Věra Kohoutová

***

VÁNOČNÍ BESÍDKA JAKO DOMA - ZLEVA: JAROSLAV JAROSIL, NATAŠA LEGIERSKÁ, ELIZABETH LEGIERSKÁ A PAVEL KRÁL.

FOTO: VĚRA KOHOUTOVÁ

Petr Chudožilov: Polské zuby

Tři králové, podobně jako tři mušketýři, vlastně byli čtyři. Zatímco Kašpar, Melichar a Baltazar, vědomi si svého historického poslání, důsledně sledovali dráhu betlémské hvězdy, čtvrtý král se hlavně rozhlížel kolem sebe. Dal si sklenku datlového vína, poklábosil s honci velbloudů, žebráka potěšil obilnou plackou. Do Betléma přišel pozdě a s prázdnými rukama. Když viděl tolik shromážděného lidu, řekl si, že nebude zvyšovat mumraj, nasbíral náruč klestí k zatopení, položil dárek skromně za dveře stáje, v níž na jesličkách podřimovalo božské dítě a zase zmizel, aniž by vešel dovnitř a do dějin. „Měj se dobře děťátko!“ zašeptal na rozloučenou. Nikdo už dnes pořádně neví, jak se čtvrtý král jmenoval, odkud pocházel a jestli se vůbec při své povaze zase dostal v pořádku zpátky domů, ale všichni řádně zapsaní svědkové biblického zázraku shodně vypověděli, že Jezulátko se jednu chvíli blaženě usmálo, jako kdyby bylo spatřilo něco jemu neobyčejně milého, co zrakům ostatních zůstalo upřeno. Zatoulaného panovníka dnes připomíná jen hospoda *U čtvrtého krále* v Basileji. Na legendu o čtvrtém králi jsem si nedávno vzpomněl při četbě švýcarského deníku *Neue Zürcher Zeitung*. Ludwik Pradzynski, jeden ze čtyř dělníků, kteří jako vůbec první v srpnu 1980 začali historickou stávkou v *Leninových loděnicích* v polském Gdaňsku, se

překvapivě nechal přemluvit a poskytl tomuto listu rozhovor. Zatímco ostatní tři zakladatelé *Solidarnošči* se stali legendárními hrdiny a dostalo se jim mezinárodního uznání, Lechu Walesovi například v podobě Nobelovy ceny, Pradzynski upadl v dobrovolné zapomenutí. Pracuje jako dělník v Gdaňsku, se čtyřmi dětmi bydlí v paneláku, vede obyčejný život normálního člověka a důsledně se vyhýbá novinářům. Přestože neudělal kariéru, Pradzynski si na nic nestěžoval, snad jen, že po internaci v roce 1981 trpí trvalými bolestmi zubů. Přestože bolavé zuby jsou vedle národní cti spíše vedlejší věcí, korespondent *Neue Zürcher Zeitung* na ně při prepisování textu nezapomněl. Krátce po zveřejnění textu se ozval čtenář ze Švýcarska. Kdysi pomáhal českým uprchlíkům, zajímá se o východní Evropu, rád by zapomenutého hrdinu osvobodil od bolesti zubů ať to stojí, co stojí, peníze v tomto případě nehrají roli. Samozřejmě, že Pradzynski zpočátku velkorysou nabídku odmítl, ale když mu vysvětlili, že štědrý čtenář *Neue Zürcher Zeitung* miluje svobodu a že ty zuby vlastně věnuje Polsku kapituloval. Vyhodil svoji lacinou protézu a nechal si udělat pořádný umělý chrup. Solidarita a skromnost, dva nejkrásnější zázraky!

Leden 2006

Přetištěno s vědomím autora a Hospodářských novin.

Denní kronika

9.1.2006

Potrebujeme reformu svedomia

Bratislava-Mária Kohutiarová-Nechcela som tým nikoho obťažovať pred Vianocami, ale onen zážitok mi nedá pokoj. Rada by som vedieť, čo si o tom myslíte vy.

Pred pár týždňami sme v našom malinkatom materskom centre robili zbierku detského oblečenia, hračiek a plienok pre novorodenecké a detské oddelenie našej nemocnice.

Minulý rok sa nás tam z nášho centra na pôrodnici vystriedalo viac, videli sme a rozhodli sme sa s podporou našej kamarátky, pediatričky novorodeneckého oddelenia, konať.

Prežreli sme, že napriek dosť veľkej propagácii sa v našom mestečku nenašiel okrem nás nikto, kto by do zbierky prispel. A tak sme po čase naložili asi 5 výsledných tašiek do auta jednému z našich ockov a poslali ho na najvyššie poschodie Nemocnice sv. Lukáša v Galante.

Radosť bola veľká, o to viac, že sme neposlali veci, ktoré by sme už nechceli, lebo boli nepoužiteľné, ale veci, ktorých sme mali každá trochu navyše. Našu nádielku rozdelili spravodlivo. Krátko na to som s p. doktorkou telefonovala. Veľmi nám ďakovala za to málo a mne bolo dobre z obyčajného činu pomoci. Naraz mi len Monika vraví: "Vieš, nerada ti to hovorím, ale dúfam, že tie krásne veci nezmnú." Zmrzla som: "Prečo by mali?" "No, stáva sa nám, že ak aj sestričky donesú nejaké veci po svojich deťoch, a sú trošku krajšie, napriek označeniu sa nám z pracovne nevrátia."

Zahovorila som to s humorom a nadhodením myšlienky ďalšej zbierky. Ale stále mi to nedá spať. Jedna vec je reforma zdravotníctva podľa nášho ministrička, a vôbec akákoľvek reforma

vedená cez výkonnú moc. Okrem mizivej popularity je veľmi ťažko priechodná a jej výsledky sa ukážu až po dlhom časovom horizonte.

Druhá vec je reforma, revolúcia zdola, od ľudí, ktorí vidia a konajú. Som presvedčená, že dobrí ľudia ešte žijú všade na svete a dobrá vec sa nestratí, ba že je nákazlivá.

No aj tak mám veľmi smutný pocit, že najpotrebnejšou reformou, ktorú teraz nám tu na Slovensku treba, je reforma nášho vlastného myslenia, nášho svedomia, nášho ja. Pokiaľ každý z nás, alebo aspoň prevažná väčšina nevystrie svoj vlastný chrbát v hrdosti, ktorá ho robí človekom pre morálnosť činov, nezachráni nás žiadna reforma ani revolúcia. Ľudskosť je to, čo nielen zdravotníctvu veľmi chýba. Ako soľ v rozprávke.

Bolo by načase tie naše soľničky otvoriť.
kohutiarova.blog.sme.sk

***

10. 1. 2006

Macek: Dalík mě chtěl kompromitovat Krejčířem

Praha-právo/Lukáš Bek-Bývalý místopředseda ODS a v současnosti neformální poradce prezidenta Miroslav Macek ve svých včerejších internetových glosách tvrdí, že o něm Marek Dalík, tajemník šéfa ODS Mirka Topolánka, šíří pomluvy mezi novináři. Dalík to včera rezolutně popřel.

Podle Macka Dalík v hlavní kanceláři ODS prohlašoval, že bude noviny informovat o údajném někdejší spojení mezi ním a uprchlým miliardářem Radovanem Krejčířem.

Bývalý místopředseda ODS upozornil, že mu v neděli telefonoval redaktor Blesku a ptal se, zda měl v letech 1995 či 1996 zdarma kanceláře v domě, který patřil Krejčířovi.

„To ovšem není tak zajímavé jako fakt, že se mi dostalo před pár dny důvěryhodné informace, že poradce

předsedy ODS Dalík, rozhořčen jakýmsi mým článkem či glosou, před časem pokřikoval v hlavní kanceláři ODS, ať Macek drží hubu, jinak řekne novinářům, že kdysi úřadoval v domě Radovana Krejčíře,“ napsal Macek a dodal, že „držet hubu“ nebude.

Vyslovil podezření, že může vzniknout „story o Mackovi, coby pravé ruce Radovana Krejčíře či dokonce jeho mozku v pozadí či jiná krávošina“.

Dalík na dotaz Práva reagoval, že nikoho ve zmíněném bulvárním deníku nezná a nikdy s nikým z Blesku „snad ani nemluvil, určitě ne v posledním roce“. Macka podle svých slov osobně rovněž nezná a neví, kde měl kdy jaké kanceláře.

Macek patří k dlouholetým spojencům někdejšího šéfa ODS Klause. Ten se v minulosti netajil s výhradami vůči svému nástupci Topolánkovi.

Macek si podle svých slov vybavuje, že kdysi pracoval ve firmě Main v domě v ulici Ve Smečkách. Po odchodu z této firmy, kdy se nepohodl s majitelem, hledal ve stejném objektu nějakou kancelář.

„I obrátil jsem se na majitele části domu s kanceláři (dr. Hofman, Hoffmann? se tuším jmenoval), zda by neměl něco volného. Neměl, ale odkázal mne na firmu Pragofit (?), která měla pronajato v domě více kanceláří, které téměř nepoužívala, zda by mi nějakou nepopustila,“ napsal Macek.

Dodal, že se na zmíněnou firmu obrátil a domluvil se na dočasném užívání jedné z jejích malých kanceláří za oboustranně akceptovaných podmínek. Asi po roce odešel definitivně.

***

Češi odletěli lobbovat do Jižní Koreje

Praha/Soul-právo/(svj, jr, ČTK)-Včera odletěla společná delegace ministerstva průmyslu a obchodu a Moravskoslezského a Zlínského kraje do Jižní Koreje lobbovat za umístění továrny automobilky Hyundai v ČR.

Automobilka by měla rozhodnout o umístění své nové středoevropské továrny do konce ledna. Předpokládá to generální ředitel agentury CzechInvest Tomáš Hruša.

„Jsem optimista, že do konce ledna budeme mít zásadní stanovisko
POKRAČOVÁNÍ NA STR. 6

Financial

Kursovni listek

100 Kč	5,04 CDN \$
100 SK	3,88 CDN \$
1 CDN \$	19,84 Kč
1 CDN \$	25,77 SK
1 US \$	1,19 CDN \$
1 EUR	1,46 CDN \$

Toronto Star - 7. 1. 2006

1 CDN \$	20,56 Kč
1 EURO	28,90 Kč
100 SK	76,87 Kč
1 US \$	23,90 Kč

ČSOB- 6. 1 2006

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

znovu otevřeno pod názvem

PRAGUE

FINE FOOD EMPORIUM

Tak jak předtím, nabízíme vám naše speciality: uzeniny, pečivo, zákusky, knedlíky.

Domácí česká a slovenská jídla, která můžete konzumovat na místě nebo zmrazené odnést domů.

Přijímáme objednávky k různým oslavám.

Otevřeno denně, včetně neděle!

Pondělí-pátek: 7:30-19:00

Sobota: 7:30-18:00

Neděle: 10:00-16:00

Informace a podrobnosti:

416/504-5787

638 QUEEN ST. W.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

Young Artists' Showcase 2006

A concert by outstanding young performers from Newmarket and Area

photo: Benk Tanka Van der Kolk

Karolina Kubalek: piano

Roderick Chan: violin

Sarah Parkin: soprano

Huron Heights Wind Ensemble
Conducted by: Andrew Slonetsky

Sunday, January 15, 2006, 2:00 p.m.
Newmarket Theatre

York Volkswagen

1950 Wilson Avenue
Weston, ON M9M 1B2

 Drivers wanted!

Model 2006 JETTA 2,5 L
Model 2006 JETTA 1,9 L
Model 2006 PASSAT 2,0 L
Model 2006 PASSAT 3,6 L

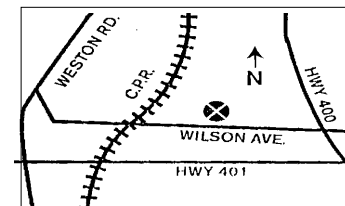

JIRÍ KAZDA

Sales and Leasing Consultant

Tel.: (416) 741-7480

Fax: (416) 741-7809

E-mail: jiri29@hotmail.com
Website: www.yorkvolkswagen.com

ALENA'S HAIR DESIGN

UNISEX KADEŘNICTVÍ A HOLIČSTVÍ

1849 YONGE ST., TORONTO, ONTARIO

(DENTAL BUILDING-CONCOURSE LEVEL)

TEL.: 416/481-6570

OTEVŘENO: ÚTERÝ-SOBOTA 9:30-17:30

PRO NOVÉ ZÁKAZNÍKY 20 % SLEVA

Sutton

Rosti Brankovsky

Associate Broker
Jedinečné služby

Pro prodej:

analýza trhu, obchodního trendu, místa, příprava domu pro prodej.

Pro kupce:

denní zasílání nabídky e-mailem, osobní prohlídka nemovitostí, finanční asistence.

Pracujeme v celé oblasti GTA

Sutton Group-Bayview Realty Inc.

416 483-8000 - direct 416 443-9268

www.brankovsky.com * e-mail: rosti@brankovsky.com

oprávněný distributor českých filmů uvádí premiérově veselý pohádkový příběh odehrávající se zčásti na nebi a na zemi režiséra Jiřího Stracha

ANDĚL PÁNĚ

Anděl Páně je stručně řečeno obrovský iniciativní popletka, který na každém místě všesko udělá jinak, než mu Pán Bůh přikáže. A protože toho už popletl dost, tak ho jeho Pán pošle za trest na zem s tím, že musí napravit nějakého hříšníka, jinak se na nebe nevrátí. A tak milý anděl Páně se vypraví na zem a za dohledu celkem bavícího se čerta hned na poprvé něco dost závažného poplete. Jaká by to byla pohádka, kdyby neskončila šťastně a tak anděl Páně se může celý nadšený vrátit.

Hrají I. Trojan (Anděl Páně), J. Dvořák (sympatický a chybní anděl se bavící čert), J. Bartoška, Kl. Issová, Z. Stivínová, O. Navrátil, J. Pecha, V. Žilková, J. Somr, J. Jirásková, J. Hlaváčová, St. Zindulka aj.

Podporujte legální obchod!

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8

Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

E-mail: video.el@videocanada.com

www.videocanada.com

http://www.videocanada.com

(Distributor česky a slovensky psaných knih)
Více než 2000 titulů všech žánrů na skladě.
Nové i levné antikvariátní knihy

O katalog nabízených knih nebo celkový seznam si žádejte:

Toll free: 1-866-425-0742 Fax: (514) 425-0742

e-mail: cskniha@sympatico.ca web page: www.cskniha.com

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 5

společnosti Hyundai. Myslím si, že šance ČR jsou opravdu vysoké," řekl včera novinářům Hruša jen několik hodin před odletem. Ve hře o továrnu Hyundai je podle některých zdrojů také Polsko.

„Budeme představovat aktuálních situaci ve všech třech nabízených zónách a jednat o struktuře balíčku investičních pobídek," řekl Právu před odletem do Soulu náměstek ministra průmyslu a obchodu Robert Szurman, který českou delegaci vede.

Podle něj budou čeští vyjednávači v Koreji usilovat o to, aby bitva o obří investici automobilky již přinesla rozuzlení. Současně Szurman odmítl potvrdit slova náměstka moravskoslezského hejtmána Pavla Drobila, že česká strana nabídne Korejcům dvě varianty.

„Buď Hyundai dostane pozemky za korunu a polovina toho, co za ně stát zaplatil, se započte do investičních pobídek, nebo Hyundai pozemky odkoupí za dohodnutou cenu. To by bylo pro obě strany výhodnější," řekl pondělním Hospodářským novinám Drobil, který je rovněž členem delegace.

„Nevím, z čeho pan Drobil vychází. Každopádně tato informace je nepřesná," zdůraznil Szurman.

Největší šanci na získání investice má zóna v Nošovicích na Frýdecko-Místecku. O investici se ale uchází také Mošov na Ostravsku a Zlínský kraj, který chce Korejce přilákat do zóny v Holešově na

Kroměřížsku.

V delegaci, která odletěla jednat do Koreje, je i zlínský hejtmán Libor Lukáš (ODS). „Budu prezentovat naši nabídku zóny u Holešova, která je podle nás stejně kvalitní jako lokalita u Nošovic," řekl Právu.

Zlínský kraj koupil u Holešova na 230 hektarů pozemků, financování zóny má zajištěno ze státního i krajského rozpočtu. Podle informací Práva vedení automobilky usiluje o co největší podporu ze strany státu, česká vláda se však musí řídit zákonem, který jí umožňuje podpořit investici maximálně do 15 procent její hodnoty.

Korejci údajně požadují i urychlenou modernizaci silnice ze severní Moravy na slovenské hranice, aby byla pro ně lépe dostupná továrna sesterské firmy Hyundai, automobilky Kia. V Žilině, u níž závod Kia roste, by měli korejští manažeři Hyundai také bydlet.

Podle Hanuše Krejčího z CzechInvestu by Hyundai mohla na továrnu s roční výrobou 300 tisíc vozů získat od české vlády investiční pobídky v celkové hodnotě až 3,5 miliardy korun.

***

Koruna na rekordní úrovni k euru

PRAHA - právo (ČTK)-Česká měna v pondělí odpoledne posílila na 28,77 Kč za euro, čímž vylepšila historické maximum z 22. prosince o tři haléře. Obchodování ukončila na 28,78 Kč/EUR.

Slovenské pivo ZLATÝ BAŽANT

je opět k dostání v *Liquor Stores*

TO NAJLEPŠIE,
ČO DOMA MÁME!

Jestliže ho nemají v místním obchodě, požadujte od manažera produkt, který má číslo 536789

Příčinou zpevnění koruny byl vývoj na trzích celého středoevropského regionu, kde se na rekord posunula i slovenská koruna. K dolaru se kurs zpevnil na 23,82 Kč/USD.

Analytička Next Finance Markéta Šichtařová míní, že koruna je nyní naladěna na pokračující posilování. "Předpokládáme, že se v dalších dnech kurs posune zhruba k 28,70 Kč/EUR. Teprve poté čekáme opětovné dočasné oslabení k 29,00 Kč za euro," odhadla.

Jan Vejmelek, analytik Komerční banky, se domnívá, že koruna je relativně silná, takže by postupně očekával korekci jejího posílení.

Další krátkodobý tlak na posílení koruny by ale podle něj znamenalo případné oznámení firmy Hyundai, že si pro svou investici vybrala Českou republiku.

Domácí devizový trh včera nijak nereagoval na data o inflaci, nezaměstnanosti a stavební výrobě.

11.1.2006

Kaník žil dva dni ako bezdomovec

Bratislava - sme / MILOSLAVA HRIADELOVÁ - Ludovít Kaník mohol na vlastnej koži skúsiť, aké je prežiť bez prostriedkov v uliciach jedného z veľkomiest. O tom, ako si počínal, sa presvedčia diváci na obrazovke Jednotky.

STV začína vysielat' nový publicisticko-zábavný program v štýle reality šou Stroskotanec. Okrem exministra sociálnych vecí si život bezdomovca vyskúšali aj herec Dušan Cinkota, podnikateľ Michal Gučík či superstar Katka Koščová.

Spoluproducent a supervízor relácie Róbert Brenk sľubuje, že "nepôjde o žiadnu umelú realitu, ale o skutočné situácie, ktoré pripravil život". A tie budú občas rovnako tvrdé ako ulica.

Každý z účinkujúcich projektu musí odovzdať všetky cennosti vrátane telefónov. V oblečení z charity a s tromi číslami časopisu Nota bene na rozbeh strávia na ulici so sprievodcom-bezdomovcom celý deň.

"Vychádzali sme z rozhlasovej reality šou, ktorú vysielala jedno české rádio, a upravili sme ju do televíznej podoby. Inšpiráciou bol aj projekt, ktorý nedávno urobil časopis Nota Bene," hovorí ďalší z producentov relácie Peter Nunez.

Kameramani a režiséri, pohybujúci sa v diskretné vzdialenosti od protagonistov, majú pri nakrúcaní k dispozícii ochranku. Pre prípad, že by bol niekto v ohrození.

"Na ulici sa udejú aj konflikty. Keď sú bezdomovci podráždení a niečo sa im znechá, nedá sa tomu vyhnúť. Dokonca aj Ludovít Kaník bol svedkom fyzických útokov, našťastie, nie voči jeho osobe. Aj on sám však zažil horúce chvíľky," prezrádza jeden z režisérov Gejza Dezorz.

Kaník po dvoch dňoch na ulici potvrdil, že účinkovanie v Stroskotancovi preňho bolo zážitkom. "Za istých okolností sa každý môže ocitnúť v podobnej situácii. Dôležité je nezmieriť sa s tým a urobiť všetko pre to, aby sa z toho človek dostal," skonštatoval.

On osobne sa snažil zarobiť si peniaze na jedlo, nájsť si prácu alebo aspoň príležitosť, nájsť si nocľah. "Nie je to jednoduché, ale dá sa pre to urobiť veľa. Treba to však chcieť. Nevzdať sa a skúšať to znovu, znovu a znovu," uzatvoril

exminister sociálnych vecí.

Podľa hlavného režiséra relácie Stroskotanec Miroslava Roganského však tvorcovia najtvrdší pouličný život nasnímali v Košiciach.

"Šokovalo ma to, lebo som videl ľudí, ktorým už niet pomoci. Takých, ktorí si už ani neuvedomujú, kde sú, čo robia a čo jedia. Podľa mňa to už nie sú ľudia, a to vôbec nepreháňam. Boli to už iba bytosti, ktoré vypijú pol litra okeny, otvoria nádrž na emebéčke, nefetujú sa, aby prežili fyzickú bolesť. Lebo ich telesné schránky sú v strašnom stave," prezradil Roganský.

Známi ľudia, ktorí súhlasili s účasťou na projekte, boli takisto šokovaní. Prežiť dva dni a prespať dve noci niekde na ulici v zime nie je žiadna sranda. "Niekdedy prekonali aj počiatkový odstup a pohrdanie svojim sprievodcom-bezdomovcom - pochopili, že bez neho budú na ulici bezmocní."

***

Umelci žiadajú odvolanie ministra kultúry

BRATISLAVA - sme (zu, knm) - Viac ako 50 osobností kultúrneho života včera vyzvalo politikov, aby odvolali ministra kultúry Františka Tótha.

Vo výzve adresovanej prezidentovi, vláde aj parlamentu píše, že minister "nechápe zmysel pôsobenia kultúrnych inštitúcií a kultúry vôbec" a že rezort kultúry nemôže byť "pokusným králikom v rukách agilného politika". Tóth patrí do skupiny Ľubomíra Lintnera, pôvodne bol v ANO.

Tóthovi okrem iného vyčítajú aj to, že činnosť ministerstva pod jeho vedením "sa vyznačuje ideologizáciou, prejavujúcou sa príklonom k vulgárne chápanému ekonomickému liberalizmu, podľa ktorého trh určuje, ako má vyzerat' kultúra".

Hovorkyňa ministerstva Martina Pavlíková povedala, že minister na výzvu nebude reagovať, lebo "v nej nie je jediná konkrétna výhrada".

Lintnera výzva prekvapila, lebo Tóth vraj bojoval za svoj rezort. Námetka, že nemá politickú zodpovednosť, pretože

reprezentuje nezávislých poslancov, je podľa Lintnera nepodstatná. "Prioritná je osobná zodpovednosť." Pripustil, že umelci sú silnou skupinou, ale nevyjadril sa, či ich tlak môže stáť Tótha kreslo.

Opozícia už uvažuje o pokuse Tótha odvolať. Podpredseda Smeru Dušan Čaplovič s názorom umelcov na Tótha, ktorý sa správa "ako slon v porceláne", súhlasí.

HZDS by podľa podpredsedu Milana Urbániho snahu o Tóthovo odvolanie podporilo, lebo sa "nenaplnili slová, s ktorými minister išiel do funkcie". Poslanec z SDKÚ Tomáš Galbavý si myslí, že Tóth je vo funkcii príliš krátko na to, aby mohol byť zodpovedný za všetko, čo sa mu kladie za vinu. Predpokladá, že koalíční poslanci sa za Tótha postaví.

Signatár výzvy Tono Popovič však dúfa, že politické reprezentácie sa budú správať zodpovedne. "Neviem, v ktorej rozvinutej európskej krajine by mohli ignorovať takýto reprezentatívny hlas kultúrnych osobností," povedal.

Tóth nastúpil vlni po ministrovi Rudolfovi Chmelovi, ktorý podľa Popoviča odišiel, lebo nechcel začať kultúre škodiť.

Herec Marián Slovák, jeden z podpísaných, povedal o Tóthovi, že "ani tento minister nepriniesol tú radikálnu zmenu, na ktorú ja osobne čakám od roku 1990". Herec Marián Geišberg vidí hlavný problém nielen v riešení kauzy SND, ale aj v celkovom prístupe pravicovej vlády ku kultúre. "Ak sme si zakladali štát, mali sme rátať s tým, že kultúra niečo stojí. Politici by mali v prvom rade porozmýšľať o tom, koľko dávajú na kultúru okolité štáty."

"Ťažko posúdiť, či je ešte účelné niekoho odvolávať pred voľbami," reagoval ďalší signatár spisovateľ Michal Hvorecký. Podľa neho však vzniká "chorobná situácia, keď akýsi úrad je oveľa významnejší ako umelecká komunita". Predstavoval by si, aby bolo ministerstvo riadené viac zdola, aby fungovalo ako akási servisná agentúra pre granty, a nie to, aby sa niečo bez argumentov zakazovalo, či rušilo.

***

Můžete volat kamkoliv

do České republiky

za pouhých **0,05** dol./min.

na Slovensko

za pouhých **0,10** dol./min.

Ceny jsou pouze pro zákazníky z Velkého Toronta.

- * Můžete volat z domova, práce nebo z mobilu
- * Platíte až když dostanete účet
- * Výhodnější než volat na kartu
- * Nemusíte měnit operátora
- * Bez měsíčního poplatku
- * Není nutná žádná smlouva

416/777-5050

100 Adelaide St. W. Suite 1303,
Toronto, Ontario, M5H 1S3
Tel: 1-800-567-8040, Fax: 416-363-0143

REMOSKA

portable oven;
find what it can do for you...
call Pavel Zeman

Information: 1-866-850-3462
e-mail: info@remoska.ca
website: www.remoska.ca

KRATŠÍ JMÉNO, VÍCE MÍSTÁ!

Změnili jsme lokalitu, abychom mohli nabídnout kvalitnější služby!

- Skladovací prostory činí 55,000 čtverečních stop
- Blízko mezinárodního letiště Pearson v Torontě
- Snadný přístup ke všem dálnicím
- Bezplatná telefonní linka zůstává **1-800-354-9046**

Najdete nás: 1260 Kamato Road, Mississauga, Ontario, Canada, L4W 1Y1
info@tct-ltd.com • www.tct-ltd.com • Tel: 905-361-2743 • Fax: 905-361-2753

TORONTO • PRAHA • OTTAWA • MONTRÉAL • BUFFALO • CHICAGO • ATLANTA

 TCT týdně přepravuje zboží mezi Severní Amerikou, střední a východní Evropou, s možností distribuce po celé Evropě, Kanadě a USA.

 Přepravujeme veškeré typy a velikosti nákladů – od špendlíků až po nákladní vozy – včetně automobilů, domácího vybavení, výstavních a technických materiálů.

 Celní sklady v Torontě a Praze slouží jako distribuční střediska pro celou Evropu a Severní Ameriku.

 Naše letecké oddělení v Praze provádí proclení a distribuci.

 Máme více než 25 let zkušeností v mezinárodní námořní, letecké, silniční i železniční přepravě.

Kanada volá Československo!

Těmito slovy se hlásilo po léta Mezinárodní vysílání Kanadského rozhlasu z Montrealu v češtině a slovenštině. Zatímco můj starší bratr ke konci padesátých let s oblibou poslouchal na malé trojlampovce Talisman Bělehrad a k nám domů chodila BORBA, tištěná v azbuce, já jsem poznával o pár let později krátkovlnný svět přes větší rádio Barkarolu a odpoledne jsem trávil tím, že po vysílání BBC následovalo ještě vysílání kanadského rozhlasu, které bylo přenášeno na stejných frekvencích v pásmu 25 a 31 metrů. Nemuselo se tedy točit knoflíkem, ale stačilo se po vyučování natáhnout na kanapi a poslouchat o kanadském hokeji, či džezovou hlídku, která byla spojená se soutěží. Vítěz dostal tehdy něco neslýchaného - gramofonovou desku. Netrvalo to dlouho a měl jsem deset elpíček s Gerry Mulliganem, Clarou Ward, či Benny Goodmanem. Proti tomu byly rozhlasové stanice Hlas Ameriky, která nabízela pamětní známku s Kennedym, nebo Deutsche Welle se svým kvizem úplní žábaři a hlavně, odtamtud nikdy nic nepřišlo. Výjimkou bylo vysílání francouzského rozhlasu, jehož redakce zasílala k Vánocům na jakési gramofonové fólii pozdrav. Když se v roce 1965 změnila kanadská vlajka, tak jsem ji od kanadského rozhlasu dostal poštou a vystavil jsem si ji na lavici. Učitel elektrotechniky jistý Emanuel Konfršt se mne zeptal, co to je a tak jsem s hrdostí odpověděl, že to je kanadská vlajka. Na to on pravil. „Tak ty jsi se nám pokanadil!“ Možná právě díky tomuto vysílání jsem se skutečně v roce 1980 pokanadil a zvolil jsem si Kanadu jako zemi, v které chci žít. Proto mně připadly zajímavé vzpomínky Anety Machové, která pro Československé vysílání Radio Canada International dlouhá léta pracovala. Její vzpomínky přinášíme ve formě rozhovoru.

Aleš Březina

Můžete zahájit náš rozhovor krátkým vysvětlením, co vlastně RCI je?

RCI, neboli Radio Canada International, je mezinárodní krátkovlnná služba Kanadského rozhlasové společnosti. Vaše noviny uvedly vloni článek k 60. výročí jejího vzniku. Vedle angličtiny a francouzštiny vysílá v několika cizích jazycích, mezi něž patří po dlouhá léta studené války i čeština a slovenština. Jak si ale asi vzpomínáte, ani v době intenzivní krátkovlnné propagandy se v Československu RCI moc neposlouchalo, lidé se většinou spoléhali na Hlas Ameriky nebo Svobodnou Evropu. Domnívám se, že to bylo způsobeno

nejen počtem vysílacích hodin, ale rovněž tím, že příjem v těch dobách záležel na technickém vybavení - na vysílačkách na straně jedné, na rušičkách na straně druhé — a pochopitelně také na přijímačích. Finančně lépe zajištěné stanice prostě ovládaly krátké vlny.

Na hřišti krátkovlnných stanic bylo kanadské mezinárodní vysílání průměrné velikostí i počtem posluchačů. Byla to ale stanice, kterou ti posluchači, kteří ji v přečpaném vysílacím prostoru našli, vysoce hodnotili pro její integritu, věcnost, objektivitu a absenci otevřené propagandy. Dobrá práce tam prostě

byla samozřejmostí a chválila se sama. Ne náhodou by se daly vést paralely mezi nejlepšími obdobími kanadské zahraniční politiky a službami RCI.

Jak jste se k práci pro RCI dostala?

Kupodivu docela jednoduše, krátce poté, co jsem se přestěhovala do Toronta před více než čtvrtstoletím, po deseti letech na kanadském venkově. Byla to dobrá činnost pro člověka, jenž vystudoval češtinu a historii a jemuž malé děti nedovolovaly práci na plný úvazek mimo domov. Práce vyžadovala dobrou znalost češtiny a angličtiny, iniciativu v hledání námětů, schopnost psát rychle a spolehlivě, najít a ověřit si údaje — a pochopitelně také schopnost program natočit. Posláním vysílání bylo interpretovat Kanadu světu. Byl to hodně široký základ, na kterém se dalo budovat. Reportáže o životě české komunity v Kanadě byly vlastně jen nepatrným zlomkem mé činnosti, i když je to vlastně tato část, na kterou se asi někteří lidé budou nejmíc pamatovat. Moje "přijímací zkouška" sestávala nejen z několikahodinové překladové a interpretační práce, ale také z pětiminutového příspěvku o astrologii v Kanadě. Nebyl to námět tak zcestný, jak by se možná zdálo z dnešního hlediska. Bylo to v dobách, kdy ještě bylo v Torontu otevřené planetárium a právě uvádělo program *Astrologie — kolo štěstěny*, o který jsem se mohla opřít. Musím podotknout, že se mi podařilo získat respekt tehdejší torontské producentky Sandry Newmanové, protože příspěvek na vteřinu splňoval její požadavek pěti minut.

Co jste měla na své práci pro RCI nejraději? Co jsem měla nejraději? Lidí, s kterými jsem se během své práce setkala. Přišla jsem z Československa, které bylo duševně i ekonomicky znivelizováno léty budování socialismu a kde byl veřejný hodnotový systém relativně jednoduchý. Lidé zde byli takovou nevyčerpatelnou studnicí postojů,

přesvědčení, způsobů vyrovnávání se se životními nástrahami - a mohli o svých názorech a zkušenostech svobodně mluvit. Měla jsem ale také ráda odliv adrenalinu po natáčení. Lidé si často myslí, že pět minut v rozhlasu znamená tam dojít, zapnout mikrofon a pět minut mluvit. Natáčení, jak víte z vlastní zkušenosti, je vyvrcholením někdy hodně dlouhého procesu, a musíte se připravit na všechno, hlavně když děláte přímý přenos a navíc třeba vedete s někým rozhovor. Není však nic lepšího, než odcházet ze studia s pocitem, že se vám něco podařilo. I úrazy z povolání v takovém kontextu rychle vyblednou. V předpotopních dobách ručního střihání jsem trpěla často zánětem šlach v pravé ruce ze střihání a lepení pásek - týkalo se to hlavně programů s dětmi nebo s lidmi, kteří si nemohli odpustit svoje hmmm. Při závěrečné montáži obvykle zmizela i taková bolest.

Jak jste přistupovala k výběru námětů? Mohla jste si vybrat, na co jste měla právě chuť?

Práce pro mezinárodní vysílání nebyla otázkou osobní chuti nebo nechuti. Většinou člověk přišel s několika náměty, které prodiskutoval s vedením v Montrealu, a pak se pustil do realizace. Někdy měl člověk dost času, jindy málo. Pružnost a skautská připravenost byly na pořadu dne. Když cestuji uličkou vzpomínek, zjišťuji, že některá ta se pravidelně vracela - každé Vánoce a Velikonoce pořad s dětmi z české školy, začátkem léta Československý den a sokolský slet, v srpnu tenisový turnaj, v září filmový festival, v zimě rozhovory s hokejisty. Zvláštní oblíbené se těšily z kanadské divočiny, pořady o domorodcích a o kulturním pluralismu. Koncem 80. let minulého století se mi například podařilo odvysílat seriál o historii přistěhovalectví a pojednat v souvislosti s tím o přínosu jednotlivých etnokulturních skupin.

Není moc rozhlasových stanic, které by neměly finanční starosti. Jak to vypadalo s RCI?

Mezinárodní vysílání mělo už od koncem 70. let potíže s finančním zajištěním. Bylo to asi proto, že o něm mnoho politiků nevědělo, a když došlo k projednávání rozpočtu pro CBC, uvažovalo se vždycky o tom, kolik by se ušetřilo, kdyby bylo zrušeno. Ještě v roce 1977 byla v Torontu produkční jednotka, ale krátce poté vyeliminovali i producenta a po nějakou dobu si přispěvatelé museli obstarávat všechno sami. Umíte si jistě představit, že taková situace byla neudržitelná, protože Toronto je kulturně pluralitní srdce Kanady. Po nějaké době byla situace takzvaně přehodnocena a našly se prostředky na staronové oddělení RCI v Torontu. Protože budova rozhlasu na Jarvisově ulici doslova praskala ve švech, dostali jsme kancelář v činžáku na druhé straně ulice. Musím říci, že z té doby vlastně pocházejí moje nejživější vzpomínky na RCI, protože to byla také doba, kdy jsem začala pomáhat v produkci.

Protože to byl byt upravený na kancelář, bylo tam nejen dost místa, ale i možnost vařit čaj, to tradiční anglické mazadlo společenského styku. Vedoucím kanceláře byl Kanadčan argentinského původu, který prožil svoje raná léta v Anglii, a ten vlastně určoval tón společenského styku a kulturní výměny. Každý den se v kanceláři scházely menší spojené národy. Člověk se také naučil velmi rychle, jak se vyrovnávat s kulturními rozdíly. Kdybychom se vždycky ptali po důvodech,

MEDICAL AND RELAXATION TREATMENTS MASSAGE THERAPY HOT STONE TREATMENT EAR CANDLING

MICHAEL EISNER, RMT, MASC.
AT

Mind Body

Lakeshore Village Integrated Medicine

TAKÉ NABÍZÍME HOMEOPATII, YOGU, QIKONG,
REFLEXOLOGII, REIKI, AKUPUNKTURU ATD.

NĚKTERÉ SOUKROMÉ POJIŠŤOVNY KRYJÍ VYBRANÉ LÉČBY!

2921 Lakeshore Blvd West, Etobicoke – at Islington Ave.
Tel. 416/823-1165, e-mail michale@sympatico.ca

pf 2006

finále plzeň

3.- 9. 4. 2006

FESTIVAL ČESKÝCH FILMŮ / FESTIVAL OF CZECH FILMS

proč lidé jednají tak, jak jednají, než vyneseme svůj úsudek (nebo odsudek), mohli bychom snadno vyliminovat konflikty které vyrůstají z nedorozumění.

Měla jste štěstí pracovat pro RCI v době, kdy pomalu začala rezavět železná opona. Jak se to projevilo ve Vaší práci?

Osmdesátá léta byla zajímavá a napínavá politicky, doba, kdy sem přicházeli zajímaví uprchlíci z Československa a Polska, kdy se objevovaly první vlaštovky *glasnosti*, začaly se navazovat styky na oficiální úrovni, občas se tady objevil nějaký herec nebo režisér, konaly se konference o hospodářské spolupráci. Vzpomínám si, kolik lidí sem obyčejně přijelo - na dva herce deset hlídačů, a pro jistotu nikdo nemluvil anglicky - nebo aspoň předstíral, že nemluví. Někteří hosté si sice nechali zaplatit od kanadské vlády cestu sem, ale už se jim moc nechtělo do rozhovoru s mezinárodním vysíláním. Jiným to zase bylo jedno. Vzpomínám si například na dirigenta Bělohávků, který byl vždycky ochotný se dělit o svoje dojmy.

Jaký ohlas vlastně mělo kanadské mezinárodní vysílání v češtině?

Ohlas? Ten se měřil komplikovanou metodou, jejímuž principu jsem kdysi jakžtakž rozuměla. Fungovalo to nějak tak, že počet obdržených dopisů byl násoben jakýmsi koeficientem odrážejícím tvrdost cenzury, a tak se zjišťoval počet posluchačů. Že nás lidé ale opravdu poslouchají, jsem zjistila poté, co se mi v roce 1986 podařilo natočit seriál rozhovorů s Tomášem Baťou. Odezva byla velká. Někteří lidé psali o svých vzpomínkách, jiní se divili, že ještě žije, jiní zase, že žije v Kanadě. Kupodivu se také divili moji kolegové, hlavně ze Západních ostrovů — všichni totiž vyrůstali v Baťových botách, ale nikdy nikoho nenapadlo, že se za nimi skrývá český švec. Velkou odezvu měly také rozhovory s Josefem Škvoreckým. Pro tisíce lidí byl pojitkem mezi mládím v Československu a dospělostí zde, připomínkou toho, proč tady jsme. Pro tisíce posluchačů doma byl ztělesněním naděje. Pro Škvoreckého nebylo lehké zvládat vedle profesorské kariéry a spisovatelské činnosti také práci pro rozhlas, ale byla to daň, kterou platil za svoje demokratické přesvědčení a svou reputaci. Rozhovorů s ním jsem natočila několik desítek. Lhala bych, kdybych řekla, že si pamatují, který byl ten první. Ale vystavím mi vždycky v paměti tři z nich: analýza Orwellova *1984*, kterou jsem s ním natočila u příležitosti dotyčného roku; pak rozhovor, který jsem pojmenovala *Jak mu padne frač* - Škvorecký byl na Sukově koncertě a jako velký znalec Dvořáka nemohl neporovnat dědečka a vnuka; a pak náš rozhovor poslední, v jeho kanceláři na Torontské univerzitě, za deštivého a větrného jarního dne. Škvorecký, úspěšný spisovatel světového formátu, se chystal k své první návštěvě Československa po sametové revoluci. Nakladatelství *68 Publishers* pomalu uzavíralo svoji práci, jedno historické období skončilo a na jeho rozkladu se podílelo i toto nakladatelství. I když to vlastně měl být rozhovor optimistický, byl to spíše rozhovor naplněný nostalgií. Možná, že se mi ve vzpomínkách jeví tento rozhovor ještě jímavější, než vlastně byl, protože krátce nato zazvonila českému vysílání hrana. Československo bylo svobodné.

Jak víte, práce v češtině a s češtinou je tady relativně málo. Jelikož se mi podařilo nahromadit hodně zkušeností a informací, které pro vysílání v češtině neměly přímý význam, začala jsem psát v angličtině. Reportáž se odvysílala v anglické sekci a jazykové sekce text přeložily a upravily podle svých potřeb. Na velkých mezinárodních konferencích se to řešilo navíc tak, že se natočily příspěvky v různých jazycích a k tomu se napsal jeden scénář v angličtině. Technický zážrak? Často jsem psala na zakázku pro oddělení Západních ostrovů a pro oddělení africké a také čínské. Vzpomínám si, že moje první reportáž se západní divadelní tematikou pojednávala o divadelním představení, jehož námětem bylo povstání otroků v Britské Guayaně. Taková věc je skutečně možná jen v Kanadě.

Podívejte se ještě trochu do českého

vysílání...

Moje práce mi pomohla najít také některá zajímavá spojení mezi Kanadou a Čechami. Někdy to byla spojení velice náhodná - děláme si například nároky na historické spojení s Ruprechtovou zemí, pojmenované po synovi Zimního krále (Ruprecht je, prosím, česká verze jména Rupert), ale Ruprecht má s naší vlastí skutečně jen to, že se tam narodil. Máme ale jiné, hlubší, kontakty. V Robartsově knihovně na Torontské univerzitě se například nachází největší sbírka samizdatové literatury v Severní Americe. Dostala se tam zásluhou profesora Skillinga. Nachází se tam ale také třetí největší hollarovská sbírka na světě, po sbírce Národního muzea a sbírce královny Alžběty. Největší vliv, a to si asi ani často neuvědomujeme, jsme jako národ měli na tuto zem, a vůbec na tenhle kontinent, díky té pověstné duchovní revoluci, která dala vyrůst Jednotě bratrské. Dějiny Jednoty vlastně i na univerzitě končily Komenským. Nevím, zdali v tom hrála roli protináboženská propagace, nebo celkový postoj k emigraci, to věčné, *opustíš-li mne, zahyneš*. K dědictví Jednoty jsem se zde dostala ze dvou směrů. Jednak jsem svého času stvořila seriál o roli misionářů v kolonizaci Kanady a opětovaně jsem přitom narážela na moravskou církev, přímou pokračovatelku Jednoty bratrské. Bylo to jednak v souvislosti s příchodem některých domorodých kmenů do dnešního Ontaria po americké válce za nezávislost, jednak v souvislosti s misijní činností na Labradoru. Druhý směr byl velmi současný: hodně přistěhovalců ze Západních ostrovů se hlásí k moravské církvi a velice rádi se setkají s každým, kdo pochází ze stejné země jako Jan Hus. Kdo by čekal takový rozkvět, takový vliv? Jediněc získá práci v jiném prostředí trochu jinou představu o tom, co vlastně všechno patří k národnímu dědictví a čeho si cení lidé ve světě. Bratrská víra je v celosvětovém kontextu určitě daleko důležitější export než pivo, jablonecká bižuterie nebo zbraně.

Zjistila jste nějaké rozdíly mezi různými imigračními vlnami?

Na tuto otázku budete muset hledat odpověď na nějaké konferenci, která se bude zabývat touto problematikou v širším záběru.

Osobně pro mne byla velkým objevem předválečná imigrace. Když jsem sem přišla, už jejich zástupců moc nebylo, ale měla jsem čest se s některými setkat a natočit rozhovory aspoň s několika z nich.

Už jsem se zmínila o Tomáši Baťovi, nesmím ale zapomenout na Ing. Buzka, který přišel do Kanady koncem 20. let jako čestný konzul. Jeho vzpomínky na to, jak organizoval spolu s některými nadšenci první českou školu nebo na to, jak jezdil na začátku války po Kanadě organizovat Čechy a Slováky do Československého sdružení, jsou neocenitelné. Škoda, že skoro všechny dokumenty, které byly v jeho vlastnictví, skončily v plamenech, když mu shořela garáž na jeho farmě v Unionville. Seznámila jsem se s ním teprve na sklonku jeho života, v roce 1984, když jsem dělala program o české a slovenské pomoci kanadskému válečnému úsilí u příležitosti 50. výročí spojenecké invaze, ale viděli jsme se často, aspoň pokud mu to jeho zdraví dovolovalo. Jednou mě vytáhl na dlouhou procházku do lesa, chtěl mi ukázat mimořádně krásnou plantáž borovic. Protože se mu nezamlouvaly moje boty, vytáhl odněkud ze skříň krásné mokasíny. Řekl mi, že si je přivezl od Jamesovy zátoky, kam se dopádl jednou se svými přáteli. Nakonec mi je dal na památku. Po té jedné procházce už jsem je nikdy nevzala na nohy. Mám je pověšené na čestném místě mezi ostatními domorodými artefakty, které jsem časem nahromadila. Jak by asi vypadal život české komunity bez jeho vlivu, bez jeho osobnosti? Poválečná imigrace byla většinou ještě v plné síle, když jsem přišla do Toronta, ale nečekaná smrt dr. Cvachovce mě dovedla k přesvědčení, že je nutno zachovat památku na co největší počet lidí tím, že s nimi něco nahrají. Zatím moje nahrávky odpočívají v suterénu. Bohužel jsme jako skupina v současné době bez

instituce, kde by se podobná dokumentace soustředila.

Generace osmašedesátníků byla tak početná a mladá, že v některých letech měla česká škola na stovku žáků. Ve srovnání s generacemi předchozími mě překvapovalo, jak brzy se u této generace vytrácelo české jazykové povědomí. Na to bych skutečně někdy ráda našla odpověď. Mělo to na svědomí české poválečné školství, nebo v tom hrály roli jiné faktory?

Jak vypadá krátkovlnné vysílání Kanadského rozhlasu dnes?

Vždycky jsme si dělávali takovou posmutnělou legraci z toho, jak bojujeme za svobodu za železnou oponou. Jedva došlo - abych tak řekla — k jejímu roztavení v kadlubu dějin, bylo vedením RCI a příslušným kanadským ministerstvem zrušeno vysílání v několika jazycích bývalých komunistických zemí, včetně češtiny a slovenštiny. Mimochodem, nová geopolitická situace ovlivnila také vysílání *Britské rozhlasové společnosti* v češtině a slovenštině. Nedávno padla i na něj sekera. BBC otevírá televizní stanici v arabštině, a protože ten pověstný koláč peněz je pořád stejně veliký, musely se odněkud získat finanční prostředky - to se stalo právě zrušením vysílání v jazycích bývalých komunistických zemí. Svět, jak jsme ho dlouhá léta znali a trochu i pomáhali vytvářet se změnil — nemohu sice říci, že k nepoznání, ale skutečně hodně. Zároveň s pádem českého vysílání se mi otevřely jiné dveře: Krátce po pádu socialistických režimů jsem začala pracovat na programu *Changes in Question*. Byl to program kanadských perspektiv na vývoj v postkomunistických zemích. Každý pořad měl dvě části, konkrétní a teoretickou. Vzpomínám si, že můj první program sestával z rozhovoru s A. Sarlosem, kanadským finančníkem maďarského původu, o jeho podnikání v Maďarsku, a z pohledu na situaci v Maďarsku z kanadské perspektivy, kterou mi poskytl profesor Torontské univerzity B. Kovrig. *Changes in Question* byl sice program časově náročný, každý týden patnáct minut, které jsem obstarávala od námětu až po realizaci ve studiu, ale velice zajímavý. Člověk nemohl nezasnout nad lidským a vědeckým bohatstvím, které Kanada má. V době, kdy internet byl doslova v plenkách, jsem trávila dlouhé hodiny na telefonu, ale podařilo se mi vždycky najít experty, kteří byli ochotni podílet se o výsledky své práce. Našla jsem odborníka na Tibet na Newfoundlandu (promiňte, ale Nový Foundland zní příliš podivně), odborníka na jugoslávské hospodářství v Britské Kolumbii, specialistku na polský feminismus v

Hamiltonu. Způsobuje mi intelektuální bolest, když vidím, jak se kanadské hromadné sdělovací prostředky obracejí při hodnocení mezinárodní problematiky na zdroje americké a neuváženě tak importují do Kanady americkou perspektivu. Kanada má dost vlastních sil a měla by jich více využívat. Je to samostatná země s vlastním historickým vývojem a s vlastním postavením ve světě. Nicméně i tomuto programu nakonec zazvonil rozpočtový zvonec.

Jak vidíte budoucnost krátkovlnného vysílání?

Myslím, že počítačová revoluce a hlavně internet znamenal ve vývoji rozhlasu revoluci, která se dá snad porovnat jen s vlivem průmyslové revoluce na životní prostředí. Vzpomínáte si, že ještě před dvaceti lety bylo riskantní spoléhat se na telefon, když jste dělal živou reportáž? Nejenže teď snadno najdete volný okruh, ale i kvalita nahrávek je taková, že je rozumět každému slovu a hodně často se nedá poznat, kde se vlastně natáčelo, jestli v terénu nebo ve studiu. Vedle toho se radikálně změnilo nahrávací zařízení, stříhací proces a tak dále. První mobilní telefon vážil dva kilogramy. To byla mobilita jen pro někoho, kdo si tím chtěl nahradit cvičení s činkami. Spolu se změnami v technickém vybavení došlo také ke změnám v popisu práce pro lidi v rozhlasu a spolu s tím se také změnila kvalita vysílání. Produkce se sice zjednodušila v tom, že umožňuje složitě vrstvené zvukových prvků - proces, který dříve vyžadoval hodiny ve studiu, obratné ruce, dobré uši a velkou trpělivost — ale neznamená to, že výsledný produkt je kvalitativně lepší.

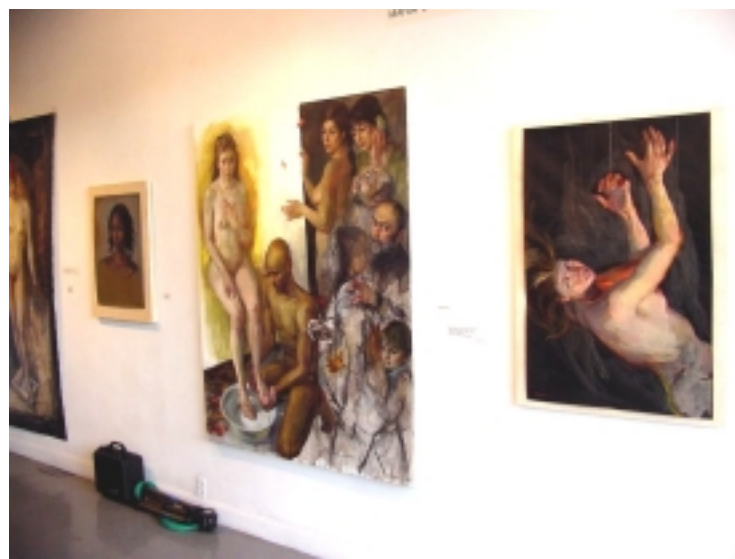
Pokždé, když poslouchám nějaké rozhlasové vysílání přes počítač, myslím na to, jak se za posledních pár let krátkovlnný svět změnil. Nemohu si přitom také neklást otázku, zdali bude krátkovlnné vysílání za pár let zapotřebí. Po dlouhá léta to byla vlastně jediná alternativa předávání informací na velké vzdálenosti. Ještě před nějakými dvaceti lety se vynakládaly velké sumy na stavění výkonnějších přenosových stanic. Pamětníci Svobodné Evropy a Hlasu Ameriky nemohou nezpomínat na rušičky, které byly v Československu technicky na výši. Dnes? Vidíme, jakou informační revoluci s sebou přinesl internet.

Kam se bude vývoj ubírat?

Nemyslím, že krátkovlnné vysílání úplně vyhyne, ale určitě bude omezeno a bude spíše fungovat jako distribuční středisko pro poslech přes počítač a jako zdroj psaných reportáží.

***

PORTRÉTY, KRESBY, OLEJOMALBY, KOLÁŽE

Z nedávné výstavy *Between Word and Flesh* v Loop Gallery

MARIA GABÁNKOVÁ

TEL.: (416) 535-8063; FAX (416) 530-0069

www.paintinggallery.net

e-mail: gabankova@paintinggallery.net

827A Bloor St. W.
Toronto, ON M6G 1M1

Vám ponúka
cestovanie do celého sveta
Spolahlivo vybavíme
letenky, pozvanie,
poistenie, nájom auta
preklady
Volejte
Annu Zapletalovou
Tel.: (416) 537-7698

Jeden za osmnáct

Vážený pane redaktore,
musím se s Vámi podělit o sen, který jsem měl především, a který mne ještě dnes straší. Byl to takový ten obvyklý emigrantský sen, kdy najednou jdu v Praze po ulici, dívám se, jak jsem se tam dostal a bojím se, že mne někdo pozná, a že mne seberou. Z takového snu, který se zdá všem utečenčům, se člověk hrůzou zpotí, ale probudí se a s úlevou vidí, že je ve své staré posteli v Americe nebo v Kanadě, jak kdo.
Tentokrát jsem se ale včas neprobudil a chytili mne dva páni pod paží a nacpali mne do tatraplánu. Kde ho vzali v roce 2005 mně bylo divné. Pak zase jsem najednou byl v Bartolomějské a jiní dva páni mně začali dávat otázky. Ten starší jsem myslel, že je otec Grebeníček, ten mladší mi připomínal Filipa. Už nevím, co se mne ptali, ale najednou tomu Grebeníčkovu došla trpělivost a začal na mne řvát a pořád chtěl vědět, koho navrhuji na prezidenta a říkal, jestli to

bude Klaus nebo Havel nebo Zeman. Já nechtěl odpovědět, tak mi nastrkal dráty do bot a pustil do nich elektriku a já vyskakoval ale neodpovídal. Ten Grebeníček už z toho byl nakonec celý zpcený, tak řekl, že si musí jít zapálit a abych si to zatím rozmyslel nebo že bude zle.

Jakmile za ním zapadly dveře, začal mi ten hodný, který mi připadal jako Filip, domlouvat a říkal: člověče řekněte, vždyť to nic není. Řekněte a my vás pustíme. Přece si nenecháte zničit rodinu. Já mu odpovídal, že si takovou odpovědnost na sebe nemohu brát a on řekl, tak řekněte třeba Klaus, vždyť je to světoznámý ekonom a já odpověděl: jaký prosím vás ekonom, vždyť on tu ekonomii zabil s tou svou privatizací, jeho dizertační práci nemůže nikdo najít, vždyť říkal jen kdybychom měli víc Kožených a docela nedávno řekl, že on není žádný antikomunista. A taky rozdělil republiku, protože Slováci ho nesnášeli a nechce do Evropy, protože tam by byl úplná nula. Ten Filip povídal, no to je všechno pravda, tak řekněte třeba Havel. V tom vešel ten Grebeníček, měl ještě zapálenou cigaretu a začal mne pálit na přirození. Já řval a křičel jsem jenom já nemůžu, já nemůžu. Ten Filip povídal, soudruhu Grebeníčku, nechte nás o samotě, já to s tím pánem nějak domluví. Pak povídal, tak řekněte třeba Havel. Já zase, že to nejde, že Havel říkal nejsme jako oni, že jsme všichni vinni, že tady nebude žádný hon na komunisty a vládl podle toho, co mu Čalfa, Jičínský a Rychetský nakukali a je zodpovědný za ten propad morálky a za tu blbou náladu, kterou by chtěl svalit na někoho jiného.
A zase vrazil ten Grebeníček do dveří a držel v ruce baseballovou pátku. Divil jsem se, kde ji vzal, když se v Čechách baseball nehraje, ale ono to bylo v tom snu nějak popletené. Když mne s tou pátkou praštil, zastal se mne ten Filip a zase říkal, aby mne ten Grebeníček nechal, že to se mnou nějak vyřídí. Tak říkal, abych řekl Zeman. Když jsem mu řekl, že Zeman není o nic lepší, tak navrhl, abych řekl enyky benyky kliky bé na koho to padne, a že mne potom pustí. Zase vrazil do dveří Grebeníček, ale vtom jsem se probudil.

Jan Sammer
Czech Coordinating Office,
jan.sammer@sympatico.ca
***

Síly přírody

Z pohodlí pokoje mohl jsem v ohromení a se soustrastí pro postižené sledovat opětovné běsnění hurikánů s různými, v podstatě velmi pěknými jmény. Kdo jim ta jména dává nevím a ani jsem se to nesnažil zjistit.

Jména jsou sice pěkná, ale činnost živlu děsivá. Zákony termodynamiky umocněné do krajnosti. Děsivé síly přírody, před nimiž člověku není než uprchnout. Opustit svůj dům, svůj apartament, svůj obchod. Sbalit zavčas nejnětější a mizet. V naději, že z následků katastrofy, oněch sil přírody, podaří se mu vzpamatovat v době co nejkratší.

Tento začátek ovšem připomíná nedávné katastrofy, které postihly karibskou oblast a jih Spojených států. Ale já mám teď na mysli poněkud jiné přírodní síly. Mohl jsem je pozorovat na vzdálenost jednoho metru a docela v klidu ...

Když jsem se chystal sebrat míček, který, vyslaný partnerovým backhandem minul hřiště a skončil v rohu tenisové haly pevné konstrukce, žasnul jsem.

Hala je solidní pevné konstrukce, solidního asfaltového základu a povrchu. A tu jsem uviděl, vedle solidních dveří, kterými jsme před chvílí s kolegou vešli na kurt, dvě houby připomínající povrchem bedlu jedlou, v průměru ne větší než dva centimetry, pozvedající (doslova ruinující) povrch kurtu. Pozvednutá část toho solidního povrchu měla průměr nejméně deset centimetrů.

Maje na paměti mnohá šlendriánství dnešních budovatelů, přesto nemohl jsem nežli žasnout nad dílem těch dvou hub. Nikdy neviděl jsem nic podobného. Rozhodně ne v lesích, kde nasbíral jsem již nejednou houby té či oné jedlé odrůdy. Zavolal jsem partnera z druhé strany kurtu a oba hleděli jsme na to místo v úžasu.

A výsledkem našich úvah nemohlo být nic než otázka: kde se vzala ta síla ve dvou nevelikých houbách ... a nebo, jaká asi míra neodbornosti v přípravě materiálu, který ta dvojice pozvedla a doslova oddělila od ostatního povrchu!

Myslím, že taková podívaná se jednomu nenaskytne každý den.

Pokud by k podobnému úkazu došlo i v některých nových ohromných domech rostoucích v okolí jako houby po dešti, mohl bych si to vysvětlit jen obranou přírody proti roztahovačnosti jistého druhu člověčenstva ...

Vladimír Cícha - Vancouver
***

Výhodné letenky do Čech a na Slovensko
Zimní výprodej
Praha, Ostrava, Bratislava, Košice
Možnost zakoupit lístky do dalších evropských měst
Jarní a letní dovolené

Ont. Reg. # 2631380

NITRA TRAVEL

E-mail: nitratravel@yahoo.ca
(416) 504-3800 * 1-800-825-7577 * Fax: (416) 504-8186
662 Queen St. West, Toronto, Ontario M6J 1E5

1470 Hurontario St. Suite 101
Mississauga, Ontario L5G 3H4

Letenky do Prahy, Ostravy a Bratislavy
dovolenou v Evropě,
Karibských ostrovech
a vlastní túry

Volejte Stánu
905/274-2597
1-800-577-5917
Fax: 905/274-2599
E-mail:
royaltravel@on.aibn.com
www.royal-travel.net

SLOVAKOTOUR

Zimní dovolená v Evropě nebo v Karibiku?

Zavolejte si o nejlepší ceny!

SEAT SALE TO EUROPE

PRAHA, OSTRAVA, BRNO
BRATISLAVA, KOŠICE
EVROPA

Ont. reg. # 1032252

E-mail: travel@slovakotour.com
644 Queen St. West, Toronto, Ont. M6J 1E4

Tel.: (416) 504-5657, (416) 504-9095,
(416) 504-7383, 1-800-477-3461

Fax: (416) 867-8657

Všecko dobré v Novém roce 2006!

Sotva jsme rozbaliли dárky, uklidili do odpadu krabice a papíry, zhasli svíčky na vánočním stromku a vytrávilo nám z vánoční žranice, nastal čas předsevzetí do Nového roku. Každý dnes má touhu se vylepšovat - ze všech stran jsme k tomu vyzýváni: člověk má být v příštím roku rychlejší, hbitější a silnější, jakoby byl na obzoru návrat do prvobytně pospolné společnosti, kde pomalí, neobratní a slabí byli často ponecháváni na pospas vlkům v krajích severních a krokodýlům v tropech. Jeden můj známý, který je akcionářem ve *Fitness Centru*, dřív se tomu říkalo tělocvična, mi šeptem sdělil, že v prosinci a lednu každého roku se počet platících členů zpětinasobí, v únoru návštěvnost poklesá a v březnu je tělocvična skoro prázdná. Řekl mi, že prodej členství za celoroční poplatek je vlastně následek novoročních předsevzetí polepšit se tělesně a zvýšit kondici.

Čtyři z pěti, kteří se rozhodli po Vánocích nabudít tělo, od února do *Fitnessu* ani nepáchnou, říká můj známý akcionář, a řekl mi to jako industriální tajemství.

Několikaletým bedlivým pozorováním svých bližních jsem odhalil fakt, že člověk bez vztahu k fyzikultuře do *Fitnessu* chodit nebude, a ti, kdo mají tělocvik rádi, se vyskocí v přírodě, v tělocvičně stejně dobře jako ve vybaveném *Fitnessu*.

Statistika kanadské obezity toto potvrzuje, že 60% Kanadčanů má nadváhu a třetina je obézní, i kdybyste jim *Fitness* přistrčili k nosu či do obýváku.

Mám návrh k navýšení fyzikultury, ale tento je zcela závislý na mozkokultuře: odmítnout a vůlí potlačit v sobě degenerativní luxus veškerých výtahů, eskalátorů, pohyblivých chodníků, parkování co nejbližší ke dveřím a chodit aspoň kilometr denně; toto je návrh tak prostinký, a tímto skoro neproveditelný, neboť úkony pradávné - chození, stoupání do schodů a užívání nohou co nejvíce, vůbec nezapadá do pokročilé, technické doby, kdy pohyb po vlastních patřít jen zvířatům.

A ani zvířata moc toho chození po vlastních nemají - můj soused nosí svého miláčka pejska v náručí sotva napadne pár centimetrů sněhu.

Tuto vánoční sezónu byla nejhlučnější reklama nové firmy *BioBodyWorks*; ta nabízí instrukce k tělocvikovi na DVD a vykřikuje do světa, že *s dětmi mají rodiče začít pravidelně cvičit už od dvou roků*, což si má každý koupit za 99,99 dolarů.

Co já pamatuji, nejsou to rodiče, kteří mohou utahat děti, ale vždy to bylo naopak, a co vidím je, že rodiče dětskou aktivitu soustavně utlumují, omezují a dokonce příliš aktivním dětem naordinují zklidňující medicínu zvanou *ritalin*.

„Nechte ty děti běhat,“ řekl jsem před časem sousedce v zimě, a ona mi odsekla, že v takové zimě by nepustila své dětičky ven, protože není žádná krkavčí matka.

Takže suma sumárum technický pokrok přináší a cpe nám všecko možné (i nemožné), abychom se přestali pohybovat úplně jak je to tu zvykem - z domu do auta, z auta do výtahu, z výtahu do kanceláře, a po šichtě totéž nazpátek.

Dnešní ranní příběh tento stav dostatečně ilustruje: Capal jsem pro noviny a zastavil vedle mne můj soused a okýnkem auta zavolal, že mne sveze; odmítnul jsem slušně a povínšoval mu hezké Vánoce. Doufám, že se neurazil a nepovažuje mne za nevděčnicka...

Zdravím a přeji hezký den a všecko dobré v Novém roce 2006!

R. Firla - Sudbury

***

Speciální nabídky

Web Fares

Nejnižší ceny letenek
navštivte naše webové stránky

New ON-LINE booking

www.czechairlines.com

New York
1350 Avenue of the
Americas, New York,
NY 10019-4702

(800) 223-2365
nyc@czechairlines.com

Toronto
401 Bay Street, Suite
1510, Toronto,
Ontario M5H 2Y4

(416) 363-3175
yto@czechairlines.com
CALL CENTRE:
1-866-293-8702

Montreal
2020 Rue Universite,
Ste. 2210, Montreal,
Quebec H3A 2A5

(514) 844-4200
ymq@czechairlines.com
CALL CENTRE:
1-866-293-8702

Anketa

Poslední otázka zněla: **Kdybyste si mohli vybrat mezi představením Čechomor a Pražského výběru, kterou skupinu byste zvolili?**

Václav Brazda: Obě! No nejlíp obě, ale je to dost těžká volba. Čechomor mám ovšem asi aktuálně radši, takže bod pro Čechomor.

Vladimír Cícha: Ve výběru bych rád pomohl, ale ani jednu skupinu neznám. Je mi líto. Jsem nezasevčenec.

Olga Čížinská: Jednoznačně bych Vám i sobě vybrala skupinu Čechomor. Není to hudba pro úzký okruh posluchačů, ale pro každého, kdo má s Českou republikou aspoň nitku vazby. Je to hudba líbivá, moderní a budeme Vám závidět, že jste mohli na ně jít.

Radovan Holub: Čechomor. Víc mi říká. **Jakub Ort:** Dobryden, dobryden. Ptáte se Čechomor, nebo Pražský Výběr? Pražský výběr, to je genialita nejvyššího stupně, já tu hudbu miluju, jsou to čeští Zappové a výborní a moc geniální, vtipní a výborní muzikanti, skvělí baviči a showmani. No ne, že bych na ně jel do Kanady, ale každý koncert je obrovský zážitek. Na druhou stranu, proti Nohavicovi ta hudba nemusí být pro některé lidi schůdná, narozdíl od Čechomoru, což je také kapelka moc kvalitní, má to nápad a má to jak se česky říká drajv. Čechomor je mainstreamovější, schůdnější pro širší publikum, kombinace s lidovými písněmi. Výběři jsou umění nejvyššího stupně a mám je děsivě rád, Pavlíček jeden z nejlepších českých kytaristů, to je zážitek,

show, show. To všechno asi víte. Výběři jsou nejlepší. Volím si Pražský výběr. Mějte se krásně a užívejte všichni života. **Lída Ziková:** Mám ráda obě skupiny, ale víc mě teď asi bere za srdce Čechomor. A proč že mám vybírat právě mezi těmito dvěma?

***

Anketa pro některé z příštích čísel Satellitu: **Jak se umístí letos čeští hokejisté na olympiádě v Turinu a fotbalisté na MS v Německu?**

Odpovědi můžete poslat faxem:

416/530-0069

meziměstsky: **1-877-333-6371**,

e-mailem na adresy: **abe@zpravy.ca**

nebo **abe@zpravy.org** či

abe@satellite1-416.com nebo poštou na naši adresu.

